

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

14. An diebus prohibitis ab Ecclesiâ liceat vesci carnibus apud hæreticos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

malè faciant tepidi Catholici, qui tam facilè etiam propter parvum damnum suum quod timent, aut emolumentum quod sperant, aut parvam derisionem quam apprehendunt, præcepta Ecclesiæ negligunt: maximè cùm videant ipsos hæreticos tam observantes esse in suis statutis & præceptis, v.g. in frequentatione concionum & suis diebus in sumptione cœnæ Calvinisticæ, & sic in aliis. Memini me aliquando audivisse quòd cum quædam persona Ecclesiastica esset in navi cum hæreticis, & die vetito apponerentur carnes, & illas sine scrupulo comederet, ut se ipsis conformaret, hæreticis toto itinere fuerit ludibrio, cum maximo aliorum Catholicorum scandalo, & hæreticorum gloriâ.

ARTICULUS XIV.

*An diebus prohibitis ab Ecclesiâ liceat vesci
carnibus apud hæreticos.*

HOc dubium ex parte resolutum est art. præcedenti, sed hîc idem potissimùm moverur, an sit hoc licitum ad occultandam fidem, v.g. si quis transeat per loca hæreticis subjecta, tempore quadragesimæ, quem ex abstinentia à carnibus cognoscent esse Catholicum; an possit carnibus vesci, præcipuè in parti-

partibus, ubi est magna persecutio, & Catholici dum cognoscuntur, conjiciuntur in carcerem, aut graviter mulstantur, aut mittuntur in exilium, imo aliquando etiam occiduntur; ut sæpè factum fuit in Anglia.

Dicendum id licitum esse dummodo absit scandalum, nec currat obligatio professionis fidei

Prob. ex dictis: Quia illa abstinencia tantum cadit sub præcepto Ecclesiæ, quod regulariter non obligat cum tanto periculo, & in casu moralis impossibilitatis. Et sic non peccabitur contra præceptum Ecclesiæ, cujus proinde non fit per talem carnis comestionem transgressio. Nec dici potest, quod sit contra præceptum divinum de non neganda fide; Quia supponimus quod fiat in casu in quo professio fidei non est necessaria, nec comestio carnis ex se, est internotio Catholicorum ab hæreticis, alioquin talis comestio semper (licet fieret ex sola gulositate) esset contra præceptum divinum, tamquam fidei abnegatio & infidelitatis professio. Nec refert quod hæretici hoc videntes inde colligant quinam sint Catholici, parum enim facit quod inde decipiantur; talis enim deceptio, ut supra diximus, permitti potest dummodo absit scandalum, & veræ fidei contemptus

Dixi dummodo absit scandalum & fidei contemptus, fieri enim potest quod tales sint circumstantiæ personarum, temporis, loci, aut

aut verborum, ut talis comestio censatur esse aut veræ fidei negatio, aut falsæ fidei professio; tunc enim dicendum est id quod supra de necessitate professionis fidei, & non negatione ipsius dictum fuit, quòd tunc nullum quantumvis grave vitæ periculum excuset. Exemplum sit, si in aliquo consortio ubi pluri præsentibus sunt convivæ Catholici intermixti hæreticis publicè ab his proponatur: *Quicumque presentium est de religione (sic enim se vocant Calvinistæ) inimicus Papæ, & Romanæ Ecclesiæ, hic nobiscum carnes comedat.* Non erit in talibus circumstantiis licitum carnes comedere, licet inde timeatur persecutio, infamia, bonorum jactura aut etiam ipsa mors. Nisi quis protestetur se esse Catholicum, & se carnes comedere aut ob infirmitatem, aut alias rationes.

Idem dicendum est: Si Tyrannus in odium fidei homini sano mandet carnes comedere tempore interdicto, qualis fuit casus Eleazari cujus supra meminimus, mandante Antiocho ut omnes vescerentur carnibus porcinis, quibus vesci erat Judæis prohibitum; licet enim milites ob viri venerationem alias carnes non prohibitas porrigerent, ut tantum simulando videretur Regis mandato satisfecisse; nullâ ratione voluit acquiescere propter scandalum ut habetur 2. Machab. 6. v. 24. *Non enim, inquit, ætati nostræ dignum est fingere, ut multi adolescentium arbitantes Eleazarum nonaginta*

anno-

annorum, transisse ad vitam alienigenarum, & ipsi propter meam simulationem & propter mendicium corruptibilis vitæ tempus, decipiantur, &c. Et similiter loquebatur Apostolus 1. Cor. 8. v. 13. *Si esca scandalizet fratrem meum, non manducabo carnem in æternum, ne fratrem meum scandalizem.* Loquebatur autem de carne quam alioquin licitè comedere poterat. Uti ad illum locum notat S. Thomas. Quod etiam verum est, licet Tyrannus omnem alium cibum prohibeat & impediatur ne possit haberi, & sic aut fame pereundum erit, aut carnes comedendæ. Si enim hoc faciat, ut dictum est, in odium fidei, potius fame moriendum erit, quàm carnes comedendæ, idem quippe est an gladio, an fame pereundum sit quando agitur de honore Dei & fidei

Ulterius inquiritur quæ causa requiratur ut semoto scandalo & aliis circumstantiis de quibus egimus, liceat vesci carnibus tempore vetito, solùm ut fidem suam occultet.

Hurtado 2. 2. disp. 48. §. 99. ut refert Verricelli q. 15. n. 7. requirit extremum vitæ periculum: sed meritò hoc ab aliis damnatur nimii rigoris; omnes tamen requirunt pro causa gravius damnum, quàm aliàs requiritur, ut communiter præcepta Ecclesiæ obligent, v.g. periculum carceris, tormentorum, & valde gravis detrimenti, bonorum temporalium. Minus enim damnum requiritur ad omittendum Sacrum in die festo, vel ad esum
car-

carniu
quàm
stantiis
determ
proinc
vantia
git ab
quanti
tiæ. In
ficiens
occult
positiv
bitus e
præbe
damer
hæreti

Ali
humo
aut Pr
fiæ, v
peret
ab Ec
gravi
in An
secus
tur in
non a
illafe
ri pe
tum
enim

carnium ob infirmitatem inter Catholicos, quàm si sis inter hæreticos, quia in his circumstantiis est saltem aliquod (licet non omnino determinatum) signum falsæ religionis. Ac proinde propter fidem & religionis observantiam, quæ ab omni specie mali nos cogit abstinere, tantò gravior causa requiritur, quantò signum illud minus habet indifferentiæ. Imo nec eadem causa sufficit, quæ sufficiens est ad fidem occultandam; eò quòd occultatio fidei fieri possit absque ullo actu positivo, esus autem carniùm quando prohibitus est, & nulla apparet urgens infirmitas, præbet in illis circumstantiis positivum fundamentum dubitandi, an qui sic comedit sit hæreticus,

Alium casum ponit Lessius in opere Posthumo tit. *Hæretic. cum Cathol.* si Magistratus aut Princeps hæreticus in contemptum Ecclesiæ, vel ad cognoscendos Catholicos, præciperet omnibus sibi subjectis, ut omnibus diebus ab Ecclesia vetitis carnibus vescerentur sub gravissima pœna, sicut aliquando factum fuit in Anglia. Resolvit autem quod tunc liceret, secus tamen si hoc in particulari alicui juberetur in odium fidei. Quam tamen resolutionem non approbo; nihil enim refert utrum lex illa feratur in communi, an verò fiat particulari personæ, dummodo feratur in contemptum Ecclesiæ aut fidei Catholicæ; servando enim illam legem, etiam omnibus in communi datam.

datam, obeditur secundum modum & intentionem quæ in lege exprimitur aut intenditur. Admitti tamen posset quando tantum fit Catholicis cognoscantur, quia tunc actio illa ex se indifferens non censeretur fieri in contemptum fidei. Et idem dicendum si tantum prohiberetur vendi omnis alius cibus, quod bene ostendit Verricelli q. 16. n. 7. de Idolothytis.

ARTICULUS XV.

An famulus in gratiam Domini sui possit vesci carnibus diebus vetitis.

Hoc dubium movet Verricelli q. 15. n. 12. de Captivis Christianis apud Turcas, an teneantur ad jejunia & abstinentiam à carnibus, ne Dominorum suorum odium incurrant. Et bene respondet, quod teneantur, si illud odium quod timent sit in contemptum fidei, eo quod Dominis displiceat observari à servis Christi præcepta ipsius aut Ecclesiæ: quod sequitur ex sæpe ante dictis, præcipue art. præcedenti Aliud tamen esset si odium illud solum sit propter incommodum, quia Dominis onerosum est dare servis cibos quadragesimales, & inde tantum timeretur gravis vexatio à Dominis. Et idem dici debet de famulis

mulis
tamen
Domin
Religi
Ecclesia
Sacri d

A

An lice

HU
ca
sit famu
solvit a
ostenda
clesiæ
negare:
cipitur f
nus inte
aut sent
cum gra
quod ho
signo o
scilicet e
Et id
in locis
habitat